

Cât timp Imran a despachetat caserola compartimentată pentru mai multe feluri de alimente, Nimo i-a povestit cum își uitase acasă sandvișurile și mărul. Apoi s-a mirat cu voce tare de bogăția dejunului pregătit de mama colegului sirian. În despărțiturile aceluia vas din plastic erau așezate niște curmale imense; apoi, un soi de tocăniță din cubulețe de carne, despre care Imran i-a spus că mai conținea linte și bulgur.

— Și tata gătește uneori linte, dar de bulgur chiar că n-am auzit niciodată. Darămite să fi gustat!

Imran zâmbi și era gata să pună pariu că Nimo știa foarte bine ce însemna aia. [...]

— De grâu ai auzit vreodată?

Iarăși hohotiră amândoi, Nimo fiind foarte mirat să afle că bulgurul nu era decât un grâu măcinat ceva mai mare.

— Noi îi spunem *haleem*.

Nimo repetă încetșor cuvântul, pentru a-l fixa în memorie. Apoi gustă din felul acela, întingând în caserolă cu o bucată de lipie. Dădu din cap de mai multe ori, confirmându-i prietenului că tocănița era gustoasă.

Un alt preparat arăta exact ca o salată obișnuită în care se vedeau bucățelele de roșie, ardeii mărunțiți și lăptucile, dar unde fuseseră amestecate și fragmente crocante de lipie prăjită.

— Asta este *fattoush*, îl lămurii imediat Imran.

Despre ceva ce semăna cu o felie triunghiulară de plăcintă însiropată, Nimo află că e un produs de patiserie pentru care se prepara mai întâi un aluat special.

— Umplutura este de brânză, iar noi îi zicem prăjiturii *konafah*.

— Observ că toate cuvintele voastre arabe conțin litera *h*, se amuză Nimo.

— Ei, nu chiar toate, zâmbi Imran, dar chiar că astăzi s-au potrivit în farfuria mea numai astfel de mâncăruri. De fapt, avem două tipuri de *h*: unul e litera *ha* și îl pronunțăm destul de asemănător cu consoana din română. Însă sunetul specific limbii arabe și de care se mirau și amicii mei din Timișoara este *hî*.

Călin Torsan, *Prieten cu umbra*

Textul 2

Ați ales autori și povești vechi pentru a face această antologie, *Arcașul fără arc*. Ce ne spun cei vechi despre lumea de azi? [...]

Poveștile și pildele din acest volum, majoritatea vechi de sute și sute de ani, au rămas adânc înrădăcinate în spiritul Asiei de Est. Nu puține sunt prezente în materialul de studiu al elevilor de liceu din China, Japonia și Coreea, fiind prețuite pentru latura lor morală, pentru învățăturile de viață oferite tinerilor, dar și pentru mesajul care va rămâne în sufletul acestora și ca adulți. Cu o simplitate impresionantă, sunt descrise situații pe care cu siguranță le-am trăit și noi în viață, fie că sunt comice, ironice sau tragice. La fel, nu puține personaje sunt foarte asemănătoare tiparului uman pe care îl întâlnim și astăzi – suspiciosul, naivul, inteligentul, ghinionistul etc. Din acest punct de vedere, cei vechi, care au așternut acele povești și pilde, ne arată că natura umană este până la urmă universală, indiferent de cultură, spațiu sau epocă. [...]

Când ați simțit că ați ajuns – și, mai apoi, că ați depășit – la un punct de cotitură, la o *intersecție* în raport cu acea lume? Că sunteți cumva *de acolo*...

Acel moment a venit după circa trei ani și jumătate de locuit în Japonia. După cum am spus și mai devreme, limba este cea mai mare barieră pentru o adaptare completă. În mod paradoxal, limba japoneză este foarte ușor de învățat pentru comunicarea de bază, simplă, de zi cu zi [...]. Însă dacă dorești să poți ține un discurs, să vorbești nestingherit despre orice subiect sau să citești și să scrii liber, atunci este cu totul altă poveste. Vocabularul limbii japoneze este unul dintre cele mai bogate din lume (circa cinci sute de mii de cuvinte) și multe cuvinte individuale nu au echivalent direct în limbile occidentale. De exemplu, doar pentru cuvântul „apă” există mai mulți termeni – *mizu* (apă, generic), *oyuu* (apă caldă sau fierbinte), *reisui* (apă rece, generic), *ohiya* (apă rece la restaurant), *josui* (apă curată) etc. [...]

Ce anume credeți că ar fi foarte important de adus la noi din Orientul Îndepărtat?

Cred că ce a putut fi adus a fost deja adus – și anume (1) literatura, [...] (2) bucătăria orientală, [...] (3) elemente de vestimentație și artă. Mai rămâne și tehnologia, dar aceasta vine din inerție prin țările dezvoltate din Occident [...].

Cum diferă umorul de acolo de umorul nostru? Prin ce anume – foarte tare?

În general, umorul din Asia de Est este mult mai copilăresc față de umorul occidental și aceasta este cu atât mai adevărat pentru societatea niponă. Poante precum clasicele Stan și Bran, când unul îi aruncă celuilalt pe față un platou de tort cu frișcă și toată lumea moare de râs, sunt foarte apreciate. În schimb, glume cu tâlc, glume ce te pun să te gândești și să înțelegi poanta sunt rare. [...]

S-ar putea spune că japoneza a fost cât pe-acți să vă devină a doua limbă maternă?

Nu e chiar o exagerare să spunem asta. Din moment ce am ajuns să am vise în această limbă, bănuiesc că a devenit o parte din mine. [...] Nu știu de ce, dar unele cuvinte îmi vin mai ușor în limba japoneză, altele în limba engleză, altele în limba română.

Cristian Pătrășconiu, *Interviu Ștefan Liiceanu: Japonia interioară*, www.lapunkt.ro

A.

1. Notează numele a două alimente pe care le avea Imran în caserolă. **2 puncte**

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

- Imran îl roagă pe Nimo
- a) să-l ajute la istorie.
 - b) să mănânce împreună.
 - c) să iasă în pauză.
 - d) să-i cumpere mâncare.

Răspunsul corect: .

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

Poveștile cuprinse în volumul „Arcașul fără arc” sunt importante pentru

- a) dificultatea conținutului.
- b) jocul de cuvinte.
- c) noutatea lor.
- d) valoarea morală.

Răspunsul corect: .

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

Termenul care denumește *apa caldă* în limba japoneză este

- a) *mizu*.
- b) *oyuu*.
- c) *ohiya*.
- d) *reisui*.

Răspunsul corect: .

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Enunțul	Corect	Incorect
Nimo și-a uitat acasă pachetul cu mâncare.		
Nimo îi explică lui Imran ce e bulgurul.		
Imran este de origine siriană.		
Limba japoneză utilizată în comunicarea de zi cu zi se învață destul de ușor.		
Vocabularul limbii japoneze cuprinde și termeni care nu pot fi traduși exact în alte limbi.		
Bucătăria orientală are peste cinci sute de mii de rețete proprii.		

9. Asociază fragmentul din „Prieten cu umbra” de Călin Torsan cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o temă comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Conțin triftong ambele cuvinte din seria:

- a) „le-am”, „grațioase”.
- b) „maioneză”, „voie”.
- c) „munceau”, „vedeau”.
- d) „primeau”, „veneau”.

Răspunsul corect: .

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Seria care conține doar cuvinte derivate este:

- a) „materialul”, „localurile”.
- b) „numai”, „oricând”.
- c) „răsfoia”, „bogăția”.
- d) „simplitate”, „devreme”.

Răspunsul corect: .

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sensul construcției subliniate în secvența: „Imran deprinsese fără cusur noua limbă de pe timpul când locuise în Timișoara” este:

- a) cu accent.
- b) de nevoie.
- c) fără sprijin.
- d) la perfecție.

Răspunsul corect: .

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sunt corecte ambele enunțuri din seria:

- a) *Are vise mari pentru cariera sa.; Se desprinde ușor de familie.*
- b) *Are visuri de mărire.; S-a deprins repede cu munca.*
- c) *Își amintea visurile de noapte.; S-a desprins cu lumea.*
- d) *Visele de noapte sunt senine.; S-a deprins de colegi.*

Răspunsul corect: .

5. Selectează, din fragmentul următor, trei verbe la moduri diferite, pe care le vei preciza:

„— Așa că, repetă Imran, te rog frumos, nu mă refuza și vino în banca mea, să împărțim ce mi-a pregătit mama la pachet. Am destulă mâncare, așa că sigur mă voi întoarce acasă cu ea dacă nu mă ajuți s-o termin. N-aș putea s-o dovedesc.”

6 puncte

Verbul selectat	Modul verbului selectat

6. Alcătuieste o propoziție negativă, în care substantivul „salată” să fie în cazul genitiv (1) și o propoziție afirmativă, în care pronumele demonstrativ de depărtare „acea” să aibă funcția sintactică de complement indirect (2).

6 puncte

(1)

(2)

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2021 – 2022

Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Testul 2

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

A.

1. Câte 1 punct pentru notarea oricărui două alimente pe care le avea Imran în caserolă (de exemplu: *curmale, lăptucă* etc.) **2 x 1 punct = 2 puncte**
2. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
3. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **2 puncte**
4. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
5. Câte 1 punct pentru stabilirea corectitudinii/incorectitudinii fiecăruia dintre enunțurile date; notarea a două variante de răspuns pentru un enunț – 0 puncte **6 x 1 punct = 6 puncte**

Enunțul	Corect	Inc corect
Nimo și-a uitat acasă pachetul cu mâncare.	x	
Nimo îi explică lui Imran ce e bulgurul.		x
Imran este de origine siriană.	x	
Limba japoneză utilizată în comunicarea de zi cu zi se învață destul de ușor.	x	
Vocabularul limbii japoneze cuprinde și termeni care nu pot fi traduși exact în alte limbi.	x	
Bucătăria orientală are peste cinci sute de mii de rețete proprii.		x

6. Precizarea unei trăsături morale și a mijlocului de caracterizare (de exemplu: *altruismul, caracterizare indirectă, prin fapte* etc.) **6 puncte**
 - precizarea trăsăturii morale a personajului – 2 puncte
 - precizarea mijlocului de caracterizare – 2 puncte
 - respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
 - încadrarea în numărul de enunțuri indicat – 1 punct
7. Prezentarea unui element de conținut comun celor două texte (de exemplu: *interculturalitatea*) **6 puncte**
 - precizarea unui element de conținut comun – 2 puncte
 - câte 1 punct pentru prezentarea elementului de conținut comun în fiecare dintre cele două texte (prezentare adecvată, prin referire la câte o secvență din fiecare text – 1 punct; încercare de prezentare – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
 - încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct
8. Motivarea răspunsului la întrebarea dată **6 puncte**
 - menționarea răspunsului la întrebarea dată – 1 punct
 - motivarea răspunsului menționat (motivare adecvată – 1 punct; încercare de motivare – 0 puncte) – 1 punct
 - valorificarea textului indicat (valorificare adecvată și nuanțată – 2 puncte; citarea sau parafrazarea unei secvențe – 1 punct; lipsa valorificării – 0 puncte) – 2 puncte
 - respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
 - încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct

9. Asocierea fragmentului din „Prieten cu umbra” de Călin Torsan cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prin prezentarea unei teme comune (de exemplu: *prietenia*)

6 puncte

- identificarea temei în textul dat – 1 punct
- precizarea unui alt text literar asociat textului indicat, menționând titlul și autorul – 1 punct
- câte 1 punct pentru prezentarea temei identificate, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text (prezentare adecvată – 1 punct; încercare de prezentare – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
- respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
- încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct

B.

1. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **2 puncte**

2. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c** **2 puncte**

3. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **2 puncte**

4. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**

5. Selectarea din fragmentul indicat a oricăror trei verbe aflate la moduri diferite, cu precizarea modului fiecăruia (de exemplu: „repetă” – *indicativ*, „vino” – *imperativ*, „să împărțim” – *conjunctiv* etc.) **6 puncte**

– câte 1 punct pentru selectarea corectă a fiecărui verb – 3 x 1 punct = 3 puncte

– câte 1 punct pentru menționarea modului fiecărui verb – 3 x 1 punct = 3 puncte

6. Alcătuirea propoziției negative, în care substantivul „salată” să fie în cazul genitiv (de exemplu: *Frunzele salatei nu sunt ofilite.*) și a propoziției afirmative, în care pronumele demonstrativ de depărtare „acea” să aibă funcția sintactică de complement indirect (de exemplu: *Le dau acelora caietele.*) **6 puncte**

– câte 1 punct pentru alcătuirea fiecărui tip de propoziție cerut – 2 x 1 punct = 2 puncte

– utilizarea substantivului în cazul genitiv – 1 punct

– respectarea funcției sintactice indicate – 1 punct

– câte 1 punct pentru corectitudinea logică și gramaticală a fiecărui enunț – 2 x 1 punct = 2 puncte

7. Transcrierea propozițiilor subordonate din fraza dată cu precizarea felului acestora („care au așternut acele povești și pilde” – *propoziție subordonată atributivă*; „că natura umană este până la urmă universală, indiferent de cultură, spațiu sau epocă” – *propoziție subordonată completivă directă*)

6 puncte

– câte 1 punct pentru transcrierea fiecărei propoziții subordonate – 2 x 1 punct = 2 puncte

– câte 2 puncte pentru precizarea felului fiecărei propoziții subordonate – 2 x 2 puncte = 4 puncte

8. Câte 1 pentru încercuirea formelor corecte (*să știi, vom călători, ai cărei, celebri, la-ți, lumii*)

6 x 1 punct = 6 puncte

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Conținutul rezumatului – 12 puncte

- formularea ideilor importante, dovedind înțelegerea textului **6 puncte**
 - formularea tuturor ideilor importante, menționarea personajelor, dovedind înțelegerea completă a textului – 6 puncte
 - formularea ideilor importante, cu introducerea unor idei nesemnificative, menționarea personajelor, dovedind înțelegerea completă a textului – 4 puncte
 - formularea ideilor importante, cu introducerea mai multor idei nesemnificative, menționarea selectivă a personajelor importante, dovedind înțelegerea parțială a textului – 2 puncte
 - formularea unor idei lipsite de relevanță pentru lumea textului, transcrierea unor secvențe din text – 1 punct
- prezentarea evenimentelor în succesiune logică: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct; lipsa logicii – 0 puncte **2 puncte**
- respectarea regulilor de alcătuire a unui rezumat **4 puncte**
 - utilizarea persoanei a III-a, transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă – 1 punct
 - prezentarea ideilor cu propriile cuvinte, fără utilizarea citatelor – 1 punct
 - utilizarea verbelor la moduri și timpuri adecvate – 1 punct
 - tonul neutru/obiectivitate – 1 punct

Redactarea rezumatului – 8 puncte

- coerența textului: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- proprietatea termenilor folosiți: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- corectitudinea gramaticală: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- claritatea exprimării ideilor: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- respectarea ortografiei: 0 – 1 greșeli – 2 puncte; 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte **2 puncte**
- respectarea normelor de punctuație: 0 – 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte **1 punct**
- lizibilitatea și respectarea limitei de cuvinte **1 punct**

Notă! Rezumatul nu va fi precedat de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care rezumatul are minimum 80 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.